

Nr 141.

Av herrar **Persson** i Landafors och **Kempe**, om förbättring av taxeringsförfarandet i vad avser förmögenhetsuppgifterna.

I direktiven för 1945 års statsskatteberedning hette det bl. a.: »Särskild uppmärksamhet bör i detta sammanhang ägnas frågan om en förbättring av taxeringsförfarandet i vad avser förmögenhetsuppgifterna. Betydande förmögenhetsbelopp undandragas med all säkerhet för närvarande beskattning, och det framstår såsom angeläget att få till stånd bättre förhållanden i detta avseende.»

I statsskatteberedningens betänkande (SOU 1946: 79) anföres till denna fråga:

»I beredningens direktiv har framhållits önskvärdheten av en förbättring av taxeringsförfarandet i vad avser förmögenhetsuppgifterna. Beredningen finner i likhet med departementschefen en utredning rörande möjligheterna att erhålla en sådan förbättring påkallad. På grund av vikten och omfånget av de frågor, som beredningen haft att utreda inom beskattningens område, har beredningen emellertid icke ansett sig kunna företaga en omprövning beträffande spörsmål av rent taxeringsteknisk art. Beredningen förordar fördenskull, att de taxeringstekniska spörsmålen bliva föremål för särskild utredning.»

Att betydande förmögenhetsbelopp undandragas beskattning har framhållits i olika sammanhang. En mera exakt beräkning av hur stora belopp det här kan röra sig om, är givetvis vanskelig. Erinras kan emellertid om följande avsnitt i den av professor Erik Lindahl utarbetade »Promemoria angående förutsättningarna för och verkningarna av en engångsskatt å förmögenhet i Sverige» (SOU 1942: 52):

»Att den svenska förmögenhetstaxeringen för närvarande ej är tillförlitlig, framgår tydligast av en jämförelse mellan det taxerade förmögenhetsvärdet och det taxerade fastighetsvärdet. År 1939 uppgick det totala taxeringsvärdet för all skattepliktig fastighet till 23 434 milj. kr. Det totala värdet av den samtidigt taxerade förmögenheten kan beräknas till ungefär 18 600 milj. kr. (Den till särskild förmögenhetsskatt beskattningsbara förmögenheten uppgick nämligen 1939 till 13 178 milj. kr., vilket belopp, förutom den justering uppåt som föranledes av reduktionsregelns tillämpning vid taxeringen (se bilaga 2), skall ökas med summan av förmögenheter under 20 000 kr. Av sammanställningen nedan framgår, att denna senare summa för år 1939 kan anslås till cirka 4 650 milj. kr.) Visserligen äro vissa fastigheter, som taxeras till fastighetsskatt, befriade från förmögenhetsskatt, därigenom att skattskyldigheten vid den senare beskattningsformen är mera begränsad. Vidare erinras om det redan för-

ut påpekade förhållandet, att fastigheter, som ägas av bolag eller ekonomiska föreningar, i regel torde ingå med ett lägre värde än taxeringsvärdet i den skattepliktiga förmögenhet, som representeras av aktierna resp. andelarna i ifrågavarande bolag och föreningar. Men att det totala förmögenhetsvärdet blivit så mycket lägre än det värde, som åsatts enbart de skattepliktiga fastigheterna, kan ej rimligtvis förklaras på något annat sätt än att förmögenhetstaxeringen generellt sett blivit alltför låg.

Till samma resultat kommer man vid beräkningar med utgångspunkt från den svenska nationalförmögenhetens storlek. Denna skulle nämligen enligt den i bilaga 2 verkställda uppskattningen uppgå till omkring 50 000 milj. kr. under det sista förkrigsåret. Då den skattefria delen av nationalförmögenheten väl knappast kan anslås till mer än hälften, blir slutsatsen den, att en effektiv taxering av den skattepliktiga förmögenheten i Sverige ej borde ge en lägre totalsiffra för år 1939 än 25 000 milj. kr.»

I senare uppskattningar av den svenska nationalförmögenheten har denna uppgivits till omkring 70 000 milj. kr. Enligt samma beräkningsgrunder som ovan borde en effektiv taxering av den skattepliktiga förmögenheten i Sverige ej ge en lägre totalsiffra f. n. än 35 000 milj. kr. Som komplettering av de av Lindahl anförda uppgifterna kan nämnas, att de taxerade förmögenheterna över 20 000 kr. vid utgången av år 1946 uppgingo till 19 916 milj. kr. — I detta sammanhang förtjänar även nämnas, att Lindahl i sin beräkning av en engångsskatts avkastning framhåller »det icke vara ett orimligt antagande att ett fullt effektivt taxeringsförfarande skulle kunna ge en ökning av förmögenhetsskatteunderlaget med kanske 30 procent».

Med åberopande av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära skyndsamt utredning om en förbättring av taxeringsförfarandet i vad avser förmögenhetssuppgifterna.

Stockholm i januari 1948.

O. F. Persson.

Gösta Kempe.